

אלא רק תחילתו, זריקת הדם, דעיקר הכפרה היא, דחי את הטומאה.⁽³⁾ אבל סופו, הקטרת האברים, כיון דלאו עיקר כפרה היא, שהרי עיקר כפרת הקרבן היא בזריקת דמו, לא דחי את הטומאה.

לעיל בסוגייתנו [מה ב] התבאר שאש המנורה והמחתה [שהכניסו בה גחלים לקטורת שבקדש הקדשים] היתה ניטלת מהגחלים שעל המזבח החיצון.

ובאש שעל המזבח החיצון נאמר [ויקרא ו]: "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". ומכאן, שהמכבה את האש שעל המזבח עובר באיסור "לא תעשה".

ועתה הגמרא דנה בחותה גחלים [כמחתה] מהמזבח החיצון לצורך המנורה או הקטורת, האם הגחלים נחשבות עדיין כ"גחלי המזבח", והמכבה אותן עובר בלא תעשה של כיבוי גחלי המזבח, או שפקע מהן שם גחלי המזבח, והמכבה אותן אינו עובר בלא תעשה.

איתמר: המכבה אש מחתה ומנורה, אחרי שחיתה גחלים במחתה מעל המזבח החיצון, לצורך המחתה [הקטורת] והמנורה, כיבה את האש:

אביי אמר: חייב.

אבל לענין שבת, דתחילתו לאו בר מירחא שבת הוא, מאחר שתחילתו של התמיד [שחיטתו וזריקת דמו] של תמיד של ערב שבת אינה ראויה לדחות את השבת, שהרי שחיטת התמיד של ערב שבת וזריקת דמו נעשים רק מבעוד יום,⁽¹⁾ לכן סופו נמי לא דחי. גם סופו [הקטרת אבריו] אינו דוחה שבת.

ובזה תירץ רבא את שיטתו, שסופו של התמיד דוחה את הטומאה ואינו דוחה את השבת.

ועכשיו מתרץ רבא את שיטת רב חסדא, הסובר שסופו של התמיד דוחה את השבת ואינו דוחה את הטומאה:

ולרב חסדא לא קשיא קושיתך, מפני ש"סופו כתחילתו" — לית ליה!

רב חסדא אינו סובר שיש להשוות את דין סוף התמיד לתחילתו, וסובר שיש חילוק אחר בין טומאה לשבת:

שבת ד"הותרה" היא בקרבנות ציבור לגמרי, לכן סופו הקטרת איבריו נמי דחי.

אבל טומאה, ד"דחיה" היא בקרבנות ציבור, ולא הותרה לגמרי, ואם יש אפשרות למצוא כהן טהור, חייבים לחזור אחרינו כדי להקריב את הקרבן בטהרה,⁽²⁾ לכן לא כל עבודות התמיד דוחות את הטומאה.

1. שחיטתו נעשית בין הערביים. ובעל כרחך גם זריקת דמו נעשת לפני שתחשך. שהרי אם לא זרקו את דמו מבעוד היום, הדם נפסל בשקיעת החמה. רש"י.

2. נחלקו אמוראים לעיל ו ב אם טומאה דחיה גם וממילא גם השחיטה דוחה את השבת, שהרי אי אפשר לזרוק את דם הקרבן בלי לעשות את העבודות שקדמו לזה.

3. וממילא גם השחיטה דוחה את השבת, שהרי אי אפשר לזרוק את דם הקרבן בלי לעשות את העבודות שקדמו לזה.